

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD
REPUBLIKE SRPSKE
BANJALUKA
Broj: 61 0 Ps 000818 15 Rev
Banjaluka, 04. juna 2015. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudija: Stake Gojković, predsjednika vijeća, Merside Bjelobrk i Biljane Tomić, članova vijeća, u pravnoj stvari tužioca G. I.S., kojeg zastupa Pravobranilaštvo Republike Srpske, Sjedište zamjenika Istočno Sarajevo, protiv tuženog P. a.d. u stečajju, P. M. Ulica ..., kojeg zastupa stečajni upravnik S.J., dipl. ekonomista, a istog punomoćnik N.T., advokat iz V., radi duga, vrijednost spora 4.271.505,58 KM, odlučujući o reviziji tuženog izjavljenoj protiv presude Višeg privrednog suda u Banjaluci, broj: 61 0 Ps 000818 14 Pž 3 od 25. septembra 2014. godine, na sjednici održanoj dana 04. juna 2015. godine, donio je

P R E S U D U

Revizija se odbija.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom Okružnog privrednog suda u Istočnom Sarajevu, broj: 61 0 Ps 000818 12 Ps 2 od 07. februara 2014. godine, utvrđeno je da je osnovano potraživanje tužioca prema tuženom na ime glavnog duga u iznosu od 4.268.700,99 KM, naloženo je tuženom da potraživanje uvrsti u opšti isplatni red tabele priznatih potraživanja stečajnih povjerilaca tuženog, te je isti obavezan da tužiocu nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 30.100,00 KM, sve u roku od 30 dana.

Drugostepenom presudom Višeg privrednog suda u Banjaluci, broj: 61 0 Ps 000818 14 Pž 3 od 25. septembra 2014. godine, žalba tuženog je odbijena, prvostepena presuda potvrđena i zahtjev tuženog za naknadu troškova žalbenog postupka je odbijen.

Tuženi revizijom pobija drugostepenu presudu, zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, sa prijedlogom da se revizija usvoji, drugostepena presuda ukine i predmet vrati tom sudu na ponovni postupak.

Odgovorom na reviziju osporeni su razlozi revizije i predloženo da se ista odbije.

Revizija nije osnovana.

U ovoj parnici predmet spora je zahtjev da se utvrdi da je osnovano potraživanje tužioca prema tuženom u iznosu od 4.268.700,99 KM i da se naloži tuženom da potraživanje uvrsti u opšti isplatni red tabele priznatih potraživanja stečajnih povjerilaca tuženog.

Na osnovu izvedenih dokaza nižestepeni sudovi su utvrdili: da je preduzeće U.P. disolocirano iz S. i da je za tuženog određena nova lokacija na lokalitetu M., te da je u cilju realizacije navedenog zaključen ugovor dana 06. avgusta 1996. godine, između SO Grada S.S., kao investitora i I. a.d. B., kao zastupnika Konzorcijuma, kojim su uređeni međusobni odnosi investitora i Konzorcijuma za provođenje Projekta I i II, na način da se sredstva potrebna za realizaciju Projekta uplaćuju na poseban račun I., a sa ovih računa da se vrši plaćanje izvođačima radova i isporučiocima opreme i materijala; da je za obezbjeđenje sredstava za izgradnju kapaciteta tuženog zaključen Aneks broj 1. Ugovora, između U.P., kao krajnjeg korisnika kreditnih sredstava i SO G. I.S., kao kreditora, dana 30. aprila 1997. godine (dalje: Aneks), te da se shodno članu 1. Aneksa, SO Grada S.S. obavezala obezbijediti sredstva u iznosu od 8.000.000 KM, za realizaciju dijela Projekta, da je kredit odobren na period od 3 godine, sa kamatnom stopom od 2% godišnje; da su se odobrena sredstva plasirala namjenski za potrebe izgradnje kapaciteta tuženog u iznosu od 4.268.700,99 KM, što potvrđuju materijalni dokazi: privremene situacije, računi, otpremnice i žiralne uplate, kao i nalaz i mišljenje vještaka finansijske struke Z.U., na osnovu kojih je utvrđeno da je Grad I.S. izvršio plaćanje prema U.P. M., direktne uplate putem žiro-računa u iznosu od 907.712,12 KM, izvođaču radova M. H.N. na izgradnji U. P. M. iznos od 756.768,22 KM, izvođaču radova E. B. iznos od 1.387.393,51 KM, za usluge i projektovanje konsaltinga iznos od 253.289,60 KM, materijal dat putem Direkcije robnih rezervi u iznosu od 725.962,37 KM i materijal dat putem S. S. u iznosu od 236.575,17 KM, a sve shodno Aneksu 1. ugovora o namjenskom kreditu broj: 02-972 od 30. aprila 1997. godine; da tuženi nije vratio utrošena sredstva po Aneksu, koji je potpisan i ovjeren pečatom ugovornih strana; da je predmetni parnični postupak prekinut nakon otvaranja stečajnog postupka nad tuženim i da je nastavljen po ispitanjoj i osporenoj prijavi potraživanja u postupku stečaja nad tuženim.

Kod ovako utvrđenih činjenica, prvostepeni sud je primjenom odredbi članova 115. stav 1., 119. stav 1, 59. stav 4. i 60. Zakona o stečajnom postupku, Prečišćenog teksta ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj: 26/10, dalje: ZOSP), članova 557., 17. i 371. Zakona o obligacionim odnosima („Službeni list SFRJ“ broj 29/78, 39/85, 45/86, 57/89 i „Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 17/93, 3/96, 39/03 i 74/04, dalje: ZOO), te članova 7. stav 1. i 123. Zakona o parničnom postupku ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj: 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13, dalje: ZPP), nalazeći da je tužilac dokazao odlučne činjenice o postojanju duga tuženog prema tužiocu i da tuženi dug nije vratio, usvojio tužbeni zahtjev tako što je sudio kao u izreci prvostepene presude.

Drugostepeni sud je prihvatio činjenična utvrđenja i zaključke prvostepenog suda, zbog čega je žalbu tuženog odbio i prvostepenu presudu potvrdio.

Nižestepenim presudama je pravilno usvojen tužbeni zahtjev tužioca.

Odredbama člana 262. stav 2. ZOO je propisano da je povjerilac u obaveznom odnosu ovlašćen da od dužnika zahtijeva ispunjenje obaveze, a da je dužnik dužan ispuniti je savjesno u svemu kako ona glasi.

Za primjenu citirane zakonske odredbe tužilac je bio dužan da dokaže da između njega i tuženog postoji obligacioni odnos, sadržaj toga odnosa, te da tuženi nije ispunio obavezu koja je proistekla iz toga odnosa i s obzirom da je nad tuženim otvoren stečajni postupak, da su saglasno odredbi člana 120., u vezi sa članom 60. ZOSP, ispunjeni uslovi da u parničnom postupku traži utvrđenje potraživanja i njegov isplati red, što je dokazao.

Prema stanju predmetnog spisa, zaključenju Aneksa prethodilo je zaključenje Ugovora protokolisanog od strane Republike Srpske, Srpskog Grada S., Izvršnog odbora, pod brojem: 01-272 dana 06. avgusta 1996. godine, zaključenog u B. dana 08. avgusta 1996. godine, između Skupštine Grada S.S., u svojstvu investitora i I. a.d. B., u svojsvu zastupnika Konzorcijuma, kojim je regulisana realizacija Projekta I i II, definisanih Protokolom od 26. jula 1996. godine, potpisanim od strane predsjednika Vlade Savezne Republike Jugoslavije i Predsjednika Narodne Skupštine Republike Srpske, kojim je pored ostalog, obuhvaćeno vraćanje i reinstaliranje 29 proizvodnih kapaciteta izmještenih iz S.S., među kojima i reinstaliranje pravnog prednika tuženog, uz obezbijedeni iznos od 8.000.000 DEM. Članom 9. tog ugovora je regulisano da će se ukupna sredstva za realizaciju Projekta I i II obezbijediti iz sredstava: Republike Srpske, Savezne Republike Jugoslavije, donatora i I., da će se sredstva voditi kod I. i da će se sa tih računa vršiti plaćanje izvođačima radova i isporučiocima opreme i materijala i ostala plaćanja. Prema članu 10. ugovora je obavezan investitor Skupština Grada S.S., da prije zaključenja ugovora sa svakim izvođačem radova i isporučiocem opreme i materijala utvrdi: dinamiku izgradnje i završetka radova, dinamiku i rokove isporuke materijala, način i proceduru ocjene ispravnosti materijala, cijenu i druge uslove i način plaćanja, način prijema izgrađenih objekata i dr., te je dogovoreno da svaki pojedinačni ugovor podliježe verifikaciji i saglasnosti investitora, a da u protivnom po njima I. neće vršiti plaćanja. Obavezana je članom 13. Ugovora Skupština Grada S.S., da Konzorcijumu i njegovim stručnim komisijama omogući stalni uvid u tehničku i drugu dokumentaciju i uvid u stanje radova.

Imajući u vidu da su Aneks zaključili dana 30. aprila 1997. godine, Skupština Grada S.S. i U.P. Holding S.S., kojim se Skupština Grada S.S. obavezala da predniku tuženog obezbijedi sredstva u iznosu od 8.000.000 DEM za realizaciju dijela Projekta I, u skladu sa osnovnim Ugovorom od 08. avgusta 1996. godine, pravilan je zaključak drugostepenog suda da je ovaj ugovor zaključen u vezi sa Ugovorom broj: 01-272 od 06. avgusta 1996. godine, tj. 08. avgusta 1996. godine. Drugostepeni sud je pravilno ocijenio da su neprihvatljivi prigovori da Aneks nije zaključen u vezi sa Ugovorom od 06. avgusta 1996. godine i o tome je dao prihvatljive i logične razloge.

Pobijanom presudom je pravilno odbijen prigovor zastarjelosti potraživanja, koji prigovor tuženi ponovo ističe u reviziji.

Sporno potraživanje se temelji na ugovoru koji po svojoj pravnoj prirodi nije ugovor o zajmu. Ugovorom o zajmu se prema članu 557. ZOO obavezuje zajmodavac, da zajmoprimcu preda određeni iznos novca ili određenu količinu drugih zamjenjivih stvari, a zajmoprimac se obavezuje da mu vrati poslije izvjesnog vremena isti iznos novca, odnosno istu količinu stvari, iste vrste i kvaliteta, što ovdje nije slučaj. Ne može se smatrati ni ugovorom u privredi, u smislu odredbe člana 25. stav 2. ZOO, nego se radi se o neimenovanom ugovoru obligacionog prava.

Proizlazi da su parnične stranke stupile u ugovorni odnos na osnovu Ugovora protokolisanog pod brojem: 01-272 dana 06. avgusta 1996. godine, a zaključenog dana 08. avgusta 1996. godine. Da je to pravni osnov zaključenja spornog Aneksa, izričito je navedeno i u njegovoj odredbi sadržanoj u članu 1., u kojoj se pominje osnovni Ugovor broj: 01-172 (pravilno: 272) od dana 08. avgusta 1996. godine. To jasno ukazuje da je sporni ugovorni odnos zasnovan u cilju realizacije mjera Vlade Savezne Republike Jugoslavije i Narodne Skupštine Republike Srpske, u cilju vraćanja proizvodnih kapaciteta izmještenih iz Srpskog Sarajeva. Nesporno je da su takve mjere donesene u cilju realizacije i ostvarenja opštih

društvenih interesa. Zbog toga se njihova realizacija sprovodi u formi prenesenih javno pravnih ovlaštenja na Skupštinu Grada S.S.. Zato se izvršeno plaćanje realizovano posredstvom tužioca, ne ostvaruje u funkciji davanja zajma tuženom, a ni u funkciji prometa robe, nego saglasno članu 1. Aneksa, stvaranja ekonomskih pogodnosti za izgradnju proizvodnih kapaciteta, u skladu sa Projektom I, definisanim Protokolom od 26. jula 1996. godine.

Kako je u pitanju neimenovani ugovor obligacionog prava, to se u pogledu spornog potraživanja imaju primijeniti odredbe opšteg zastarnog roka iz člana 371. ZOO, kojim je propisano da potraživanja zastarijevaju za deset godina, ako zakonom nije određen neki drugi rok zastarjelosti. Ovu odredbu je pravilno primijenio drugostepeni sud. Kako je Aneks zaključen dana 30. aprila 1997. godine sa rokom vraćanja od tri godine, a tužilac tužbu podnio dana 25. januara 2007. godine, neosnovan je revizioni prigovor da je potraživanje zastarjelo.

Pobijanom presudom je visina potraživanja pravilno utvrđena na osnovu materijalnih dokaza izvedenih pred prvostepenim sudom i nalaza i mišljenja vještaka finansijske struke, koji dokazi nisu dovedeni u sumnju uvjerljivim argumentima i dokazima tužene. Nalaz vještaka je temeljen na priloženim računima i ostalim materijalnim dokazima koje su nižestepeni sudovi jasno obrazložili, tako da je po ocjeni Vrhovnog suda iznos duga od 4.268.700,99 KM u pobijanoj presudi pravilno utvrđen, zbog čega su navodi revidenta da tužilac nije dokazao visinu potraživanja, bez osnova.

Slijedom prednjeg, bez uticaja su na pravilnost presude ostali revizioni prigovori koji se odnose na pravilnost obrazloženja pobijane presude, pa s tim u vezi na povredu odredaba parničnog postupka iz člana 191. stav 4. ZPP, u vezi sa članom 209. istog zakona.

Imajući u vidu da se revizijom tuženog ne dovodi u pitanje zakonitost i pravilnost pobijane presude i da ista nije zahvaćena nedostacima na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, primjenom člana 248. ZPP, revizija je odbijena.

Predsjednik vijeća
Staka Gojković

Za tačnost otpavka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Amila Podrašćić